

8. Vurdering af output deflatering

Dette kapitel vurderer på baggrund af metodebeskrivelsen, kilder og konsekvensberegninger, hvordan de første danske erfaringer med output deflatering er forløbet.

I kapitel 3 blev de generelle europæiske bestemmelser omkring måling af priser og mængder gennemgået. Som nævnt, klassificeres metoderne som enten A, B eller C metoder. A- og B-metoder betragtes som værende af en sådan kvalitet, at de er godkendte, mens metoder, der klassificeres med et C, ikke har den fornødne kvalitet til at blive godkendt. På baggrund af retningslinjerne vurderes de danske output-beregnete deflatorer.

For sundhedsområdet var tre områder relevante i denne sammenhæng:

- Hospitalsvirksomhed
- Behandling hos praktiserende tandlæger
- Sociale foranstaltninger med og uden institutionsophold

Den danske deflator for almindelige hospitaler er en B-metode

For patienter indlagt på almindelige hospitaler gælder, at deflatering, hvor der anvendes fuldt kvalitetsjusterede indikatorer baseret på klassifikationen af diagnose-relaterede grupper (DRG), er en A-metode. Hvis kun ændringer i behandlingssammensætningen i DRG er omfattet, og kvalitetsaspektet således er udeladt, er der tale om en B-metode. Anvendelse af ufuldstændige produktionsindikatorer som fx antallet af patientudskrivinger alene, betragtes metoden som en C-metode.

De danske output-beregninger er baseret på klassifikationen af diagnoserelaterede grupper (DRG), men kun ændringer af behandlingssammensætningen er indeholdt i deflatoreren. Der tages ikke højde for om fx bivirkninger eller indlæggelsesdage ændrer sig som følge af en ændret kvalitet i behandlingen. Metoden må derfor betragtes som en B-metode.

Prisindekset for psykiatriske hospitaler er en B-metode

For psykiatrisk behandling gælder ligeledes, at deflatering hvor der anvendes fuldt kvalitetsjusterede indikatorer baseret på klassifikationen af diagnoserelaterede grupper (DRG) er en A-metode. Hvis alene ændringer i behandlingssammensætningen i DRG er omfattet og kvalitetsaspektet er udeladt er der tale om en B-metode. En mindre pålidelig metode, men dog stadig betragtet som en B-metode, er antallet af indlæggelsesdage efter behandlingsniveau vægtet med repræsentative omkostningsdata. Produktionsmetoder, som ikke skelner mellem forskellige behandlingsniveauer er klassificeret som C-metoder.

De danske beregninger er baseret på klassifikationen af diagnoserelaterede grupper (DRG) for 2005, eftersom DRG på det psykiatriske område ikke findes tidligere end dette år. Sammenholdt med data for antal udskrivinger fordelt på behandlingsniveau, der er vægtet med repræsentative omkostningsdata, må metoden betragtes som en B-metode.

Beregningen af kommunal tandpleje er en B-metode

Af A-metoder til behandling ved den kommunale tandpleje nævnes det kvalitetsjusterede antal behandlinger opdelt efter behandlingens art. Hvis produktionsindikatoren ikke er kvalitetsjusteret, betragtes metoden i stedet for som en B-metode. Hvis antallet af behandlinger ikke kan opdeles efter art opfyldes kravene for en B-metode ikke og betragtes derfor som en C-metode.

Til de danske beregninger er benyttet antal behandlinger opdelt efter behandlingens art, men uden en kvalitetsjustering, idet der ikke tages højde for ændrede bivirkninger mv. Metoden må betragtes som en B-metode.

B-metode for døgn- og dagpladser for ældre

For døgn- og dagpladser for ældre gælder, at antallet af personer der modtager pleje opdelt efter deres plejeniveau er en A-metode. Anvendes det samlede antal personer som modtager pleje, uden opdeling på plejeniveau, betragtes det som en B-metode. Foretages der ikke kvalitetsjustering er der ligeledes tale om en B-metode.

Til de danske beregninger er benyttet antal boliger opdelt efter art og derved plejeniveau. Metoden må betragtes som en B-metode.

Ligesom med sundhedsområdet er uddannelsesområdet meget omfangsrigt, idet en lang række forskellige typer af uddannelses tjenester produceres. For at kunne måle udviklingen i priser og mængder er det nødvendigt med data, der opfylder følgende kriterier:

- Data skal være fuldstændig eller næsten fuldstændig dækkende
- Data skal være stratificeret, således at det afspejler både niveauet og retningen på uddannelsen.

Uddannelses-tjenester For uddannelse er kriterierne for A- og B-metoder, at metoderne skal dække hele eller meget store dele af uddannelsesområdet. Udover at være dækkende skal data være så detaljerede, at følgende områder er belyst:

- Førskoleundervisning
- Børne- og ungdomsskoler
- Undervisning på gymnasieniveau, både almen og teknisk
- Undervisning på videregående uddannelsesinstitutioner
 - Retninger på universiteter
 - Andre videregående uddannelser

Udover at være tilstrækkeligt stratificeret skal data også have en vis kvalitet. Det bedste mål til at belyse udviklingen i priser og mængder er udviklingen i antallet af elevtimer. Hvis der foretages kvalitetskorrektion er metoden at betragte som en A-metode, men hvis der ikke foretages kvalitetskorrektioner, er der tale om en B-metode. Antallet af elever kan anvendes som en tilnærmelse for antallet af elevtimer, hvis det kan påvises, at timetallet som eleverne har modtaget er tilstrækkeligt stabilt. På de videregående uddannelser anbefales det udelukkende at benytte antallet af studerende til at belyse udviklingen i priser og mængder.

Alle metoder, der knytter sig til inputtet frem for til outputtet, betragtes som C-metoder. Benyttes antallet af lærertimer til at belyse udviklingen, betragtes denne metode således som en C-metode. Det samme er tilfældet, uanset metode, hvis ikke der er tilstrækkelig detaljeret niveauopdeling.

Til grundskoler og gymnasiale uddannelser benyttes en B-metode For grundskoler og gymnasiale uddannelser er elevtimer det bedst egnede mål. Antallet af elever er brugt i beregningerne, og der er ikke taget højde for en højere eller lavere kvalitet af uddannelses tjenesterne. Metoderne er således at betragte som B-metoder.

B-metode for videregående uddannelser For videregående uddannelser nævnes netop antallet af studerende som det bedst egnede mål, hvilket er det benyttede. Men eftersom der ikke kvalitetskorrigeres er metoden stadig en B-metode.

Voksenuddannelser B-metode Mængdemålet for voksenuddannelserne er de såkaldte studenterårsværk, hvor deltidsstudier er opregnet til et fuldtidsstudie og derfor en approksimation til antal elevtimer. Heller ikke her kvalitetskorrigeres der, hvilket betyder, at metoden er en B-metode.

Internationale krav opfyldt Det vurderes, at alle de benyttede prisindeks opfylder de internationale retningslinjer, idet både A- og B-metoder er godkendte. Alle de danske metoder er dog B-metoder idet ingen af dem opfylder kravet om kvalitetsjustering, der er nødvendig for at blive klassificeret som en A-metode.

Et delmål er således nået mod opfyldelsen af de internationale krav for sundheds- og uddannelses tjenester. Disse metoder kan forbedres til A-metoder, men det har været et bevidst valg ikke at kvalitetskorrigere på nuværende tidspunkt. De nuværende beregninger er helt overvejende baseret på solidt statistisk materiale, der også i frem-

tiden giver muligheder for videreførelse af disse beregninger. Kun antallet af elevtimer for grundskoleeleverne vurderes at kunne forbedre kvaliteten af de nuværende beregninger.

Med disse beregninger som fundament er der i de kommende år gode muligheder for at flytte fokus hen på andre områder og nye aspekter inden for de individuelle ikke-markedsmæssige tjenester.

*Kvalitetskorrektio
n vigtig*

Et oplagt område for det fremtidige arbejde er en udvidelse af beregningen af sundheds- og uddannelsestjenester med egentlige kvalitetsjusteringer. Der kan argumenteres for, at disse ikke er nødvendige, idet man allerede nu er klar til at opfylde de internationale retningslinjer, der fra 2012 også gælder for Danmark. Dette er i sig selv korrekt, men på baggrund af den indflydelse som output deflatering har på både den økonomiske vækst og produktiviteten, må det være særdeles vigtigt at benytte de bedst mulige mål, således at økonomiske anbefalinger, prognoser mv. bliver foretaget på baggrund af det bedst mulige materiale.

Output deflatering skal dække flere områder

Selvom sundheds- og uddannelsestjenester er de to største individuelle ikke-markedsmæssige tjenesteydelser er der også andre områder af betydning. Det er oplagt, at så længe ikke alle individuelle ikke-markedsmæssige tjenesteydelser er omfattet af output deflatering forestår der et arbejde forude. Et andet vigtigt område i de kommende år er derfor at udvide omfanget af disse output-beregnete prisindeks til at dække alle de ikke-markedsmæssige individuelle tjenester. Dette arbejde omfatter ydelser såsom:

- Vuggestuer / Dagplejer / Børnehaver
- Fritidshjem / SFO'er
- Hjemmehjælp (indkøb, rengøring personlig pleje mv.)
- Asylcentre.

Der er således en række individuelle ikke-markedsmæssige tjenesteydelser, der stadig ikke er omfattet af den nye type fastprisberegning, og som kan være genstand for det fremtidige arbejde inden for dette område.